

DATUM
2023-02-20DIARIENR
2022/215ERT DATUM
2022-11-18ER BETECKNING
N2022/01705Regeringskansliet
Näringsdepartementet
103 33 Stockholm

Remissvar Friska djur behöver inte antibiotika (SOU 2022:43)

Statskontoret redovisar i detta remissvar sina ställningstaganden och synpunkter på slutbetänkandet från *Utredningen om en effektivisering och utveckling av Sveriges arbete för ansvarsfull och minskad antibiotikaanvändning i djurhållningen globalt*. Utredningen har haft i uppdrag bland annat att kartlägga och analysera Sveriges arbete med att påverka användningen av antibiotika i djuruppfödning globalt i syfte att effektivisera arbetet och få mer resultat för insatta resurser. Statskontoret lämnar synpunkter utifrån vår kompetens om styrning och organisering av offentlig verksamhet. Det innebär att vi i detta remissvar lämnar synpunkter på följande av utredningens förslag:

- Inrätta samverkansfunktionen 2.0
- Förslag om att samordna påverkansarbete i multilaterala organisationer och utvecklingssamarbete

Inrätta samverkansfunktionen 2.0

Utredningen föreslår att den befintliga samverkansgruppen permanentas i en ny form som tydliggör roller mellan myndigheter som verkar inom området.

Statskontoret tillstyrker att samverkansfunktionen organiseras på ett mer strukturerat och långsiktigt sätt. Vi ser också att det är ändamålsenligt att dela in systemets aktörer i en strategisk nivå och en nivå där myndigheter utan tydlig profil i frågan kan delta och samordna sitt arbete. Ett tydligt nav i strukturen gör det möjligt att bibehålla en strategisk blick och ge regeringen en motpart i diskussioner om det övergripande tvärssektoriella perspektivet.

Statskontoret vill utöver detta bistå med några reflektioner som kan bidra i det fortsatta arbetet.

Risk för otydlig rollfördelning inom samverkansfunktionen

I förslaget på organisationsstruktur för samverkansfunktionen finns det tre nivåer som i olika delar ska vara med och ansvara för att utforma en handlingsplan som beskriver kopplingen mellan åtgärder och önskat utfall. I förordningen som styr samverkansfunktionen bör det framgå tydligare vilket ansvar som respektive del av funktionen ska ha. I betänkandet framgår att styrgruppen är tänkt att ansvara för att besluta om prioriteringar som ska ske i det strategiska arbetet. Detta bör framgå tydligare även i förordningen som styr arbetet. I förslaget framgår endast att styrgruppen ska besluta och deltagande myndigheter ska lämna förslag och synpunkter. Men eftersom det rör sig om en struktur som går över ordinarie organisationsgränser och beslutshierarkier finns det inte nödvändigtvis en naturlig hierarki mellan parterna vilket förordningen bör bistå med på ett tydligare sätt.

Viktigt med tydligt resultatfokus i handlingsplanen

Vi har i våra analyser av tvärsektoriella samarbeten sett att det är viktigt att arbetet har en tydligt resultatorienterad utgångspunkt för att alla samverkansaktörer effektivt ska kunna arbeta mot samma mål. Vi har sett att samverkande myndigheter ibland kan ha svårt att hitta en tillräcklig grad av konkretion i arbetet vilket utmanas ytterligare ju otydligare ansvarsuppdelningen är. I förslaget till förordning som reglerar samverkansfunktionen finns det inte mycket som specificerar vilken grad av konkretion handlingsplanen ska ha. I förordningen behöver det inte i hög detaljgrad beskrivas vilken typ av resultatfokus som bör finnas i samverkansfunktionens arbete. Men det kommer i det fortsatta arbetet att vila ett ansvar på funktionen att bibehålla ett tydligt resultatfokus i arbetet och på Regeringskansliet att efterfråga och säkerställa att detta perspektiv finns med i arbetet i funktionen.

Förväntningar på deltagande myndigheter bör vara tydliga

En risk som Statskontoret sett i tvärsektoriellt arbete är att myndigheter väljer att prioritera frågor olika högt vilket över tid kan leda till friktion mellan deltagande parter samt att viktigt arbete fördröjs eller inte genomförs. Det finns en fördel i att i så hög grad som möjligt styra tvärsektoriella frågor inom ordinarie styrstrukturer, vilket kan försvåras av att samverkansstrukturen i viss grad är hierarkiskt utformad. Statskontoret bedömer att det är bra med en samordnande kraft men vill samtidigt påtala risken att frågorna blir nedprioriterade i organisationer där frågorna faller längre från organisationernas kärnverksamhet. Detta kan delvis avhjälpas genom att Regeringskansliet efterfrågar resultat och återkoppling i den ordinarie styrningen av myndigheterna.

Förslag om att samordna påverkansarbete i multilaterala organisationer och utvecklingssamarbete

Utredningen föreslår att SVA och Jordbruksverket tar fram en strategi för arbetet med påverkan genom bland annat WOAH för att strukturera det arbete som redan sker och för att ge myndigheterna den tyngd i arbetet som det politiska mandatet ger. Statskontoret välkomnar ökad tydlighet i rollfördelning och delar bedömningen att ett tydligare politiskt mandat kan ge ökad tyngd i det internationella påverkansarbetet.

Utredningen föreslår vidare att Sida ska få i uppdrag att underlätta för fler sekunderingar och utbyten i internationella organisationer. Utredningen påtalar att detta är en kostsam insats för myndigheterna som lånar ut sin personal och visar inte på ett tydligt sätt att denna typ av insats generellt är mer effektiv än andra påverkansinsatser. Statskontoret avstyrker därför förslaget om en utökad satsning på sekunderingar och utlån utöver vad de aktuella myndigheterna bedömer vara effektivt givet deras uppdrag eftersom utredningen inte kunnat visa att detta är ett effektivt sätt att arbeta.

Statskontoret tillstyrker förslaget om att ta fram en modell för att stötta länder i genomförandet av sina respektive handlingsplaner.

Ärendets beredning

Generaldirektör Annelie Roswall Ljunggren har beslutat i detta ärende. Utredningschef Matilda Ardenfors och utredare Karl Kjäll, föredragande, var närvarande vid den slutliga handläggningen.

Annelie Roswall Ljunggren

Karl Kjäll